

ת"פ 45064/01/22 - מדינת ישראל נגד נור אלדין עביד, זכי עביד

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 45064-01-22 מדינת ישראל נ' עביד

בפני	כב' השופט אילן סלע
בעניין:	מדינת ישראל
	באמצעות פרקליטת מחוז ירושלים (פלילי),
	ע"י עו"ד אריאל אילוז
	נ ג ד
	1. נור אלדין עביד
	2. זכי עביד
	ע"י ב"כ עו"ד יוסי זילברברג
המאשימה	
הנאשמים	

גזר דין

הכרעת הדין

- הנאשמים הורשעו על פי הודאתם, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום המתוקן: חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), בצירוף סעיף 335(א)(1) וסעיף 335(א)(2) לחוק העונשין, ובצירוף סעיף 29 לחוק.
- לפי המתואר בכתב האישום, הנאשמים הם אחים אשר עבדו עם המתלונן, בבית הקברות בגבעת שאול בירושלים. ביום 2.01.22 בשעות הבוקר, נתגלע סכסוך בין המתלונן לנאשמים, והצדדים קבעו להיפגש בתום יום העבודה. במהלך אותו יום תיאר המתלונן מפגש עם חברו אשרף במסוך למקום העבודה. בהמשך לכך, נפגשו המתלונן והנאשמים בכניסה לבית החולים הרצוג, והחלו חילופי דברים ביניהם.
- בשלב מסוים, ניגש נאשם 1 לאופנוע בו הגיע לזירה עם נאשם 2, והוציא מתא המטען שלו לום ברזל. נאשם 1 הכה את המתלונן בידו השמאלית באמצעות הלום. בתגובה, הפיל המתלונן את נאשם 1 ארצה, והכה בידיו מספר אגרופים, כאשר חברו אשרף עמד בסמוך.
- בשלב זה ניגש נאשם 2, לקח לידיו את הלום, והכה את המתלונן באמצעותו מספר מכות בראשו עד שהמתלונן נפל ארצה. הנאשמים נמלטו מן המקום, כשהם מותירים אחריהם את המתלונן שרוע על המדרכה, מחוסר הכרה ומדמם מראשו ומאוזניו, עם דלף של נוזל מהמוח השדרתי (CSF) מאוזן ימין. כתוצאה מהתקיפה, נגרמה למתלונן פגיעת ראש כוללת עם מספר מוקדי דימום תת עכבישי, וכן שברים לינאריים ומשמעותיים בגולגולת. המתלונן אושפז מיום 2.01.22 ועד ליום 12.01.22, כשבמהלך האשפוז פיתח חולשה בעצב השביעי (פציאליס) המתבטא בשקיעה של זווית הפה וקושי בסגירת העין. בנוסף, מאז האירוע המתלונן אינו שומע באוזנו הימנית וצפוי לו שיתוק חלקי בפניו, כמו

גם הליך שיקומי לטיפול בסחרחורות ואי שיווי משקל.

ראיות לעונש

5. ב"כ המאשימה הגיש גיליון הרישום הפלילי של הנאשמים, ממנו נלמד כי לחובת כל אחד מהם עונש מאסר מותנה בר הפעלה בן 6 חודשים שהושת עליהם בתפ"ח 51568-09-19. ראיה נוספת שהוגשה הייתה המסמכים הרפואיים והתמונות של המתלונן, המלמדים על מצבו לאחר האירוע. אשר לתצהיר נפגע עבירה, המתלונן לא שיתף פעולה בעניין זה ואך מסר כי מבחינה בריאותית מצבו הרפואי לא השתנה, והנזק שנגרם נותר כשהיה.

טענות ב"כ הצדדים

6. בטיעוניו לעונש עמד ב"כ המאשימה על הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשמים, שלמות החיים והגוף ופגיעה בביטחונו האישי של המתלונן. אשר לחומרת מעשה העבירה נטען, כי מדובר במעשים ברף החמור ביותר נוכח הנזקים שנגרמו למתלונן. גם העובדה כי הנאשמים היכו את המתלונן בצוואת כשהוא נמצא בנחיתות מספרית מובהקת, כמו גם השימוש בלום הברזל אשר עשוי להוביל למוות, מלמדים על חומרת המעשים. העובדה כי נגרמו למתלונן נזקים כה חמורים, מלמדת גם על עוצמתם ואכזריותם של המכות אשר הונחתו על ראשו של המתלונן.

7. אשר לנאשמים ציין ב"כ המאשימה כי אין להחיל מבחן שונה לכל אחד מהם, שכן על אף שנאשם 2 היה זה שהכה את המתלונן באכזריות מרובה יותר, נאשם 1 היה זה שהוציא את לום הברזל ראשון והחל את האירוע. לכן, נטען, יש לראות את חומרת מעשי שניהם במידה שווה. נטען גם, כי העובדה שהמתלונן היכה את נאשם 1 באגרוף טרם מעורבותו של נאשם 2 אינה מפחיתה מחומרת מעשיו של נאשם 2, שכן פעולותיו של המתלונן היו בגדר הגנה עצמית מובהקת לאחר שהותקף במוט על ידי נאשם 1.

8. בשים לב לאמור, עתר ב"כ המאשימה לקבוע מתחם שנע בין שנתיים לחמש שנות מאסר. הוא תמך את טיעוניו בעניין זה בפסיקה, ועל אף שככלל הפסיקה אליה הפנה עסקה בחבלות שנגרמו באמצעות סכין, הוא הטעים כי לום ברזל עשוי לגרום לנזקים חמורים כמו סכין ועל כן אין להבחין בין המקרים. לדבריו, אין להשוות בין הכלים בהם נעשתה העבירה כי אם בין הנזקים שנגרמו מהתקיפה, שהם אלו המלמדים על חומרתה. כבר עתה יצוין, וכפי שיפורט להלן, כי לא ניתן לקבל עמדה זו, הן נוכח העובדה כי לא ניתן להשוות בין הנזקים שנגרמו במקרים שנידונו בפסקי הדין אליהם הפנה ב"כ המאשימה לנזקים שנגרמו בענייננו, והן לגופה של הטענה בדבר עריכת השוואה מלאה בין כלי התקיפה. לו לא ניתן היה למצוא פסיקה המתייחסת להכאה באמצעות כלי ברזל שאינו חד, היה מקום לנסות ללמד גזירה שווה מתקיפות באמצעות סכין. דא עקא, שלמרבה הצער, לא חסרים מקרים שנידונו בפסיקה בהם נגרמו חבלות באמצעות לו ברזל, ועל כן לא היה מקום לטעון לפסיקה הנוהגת במקרים דומים רק על יסוד מקרים בהם בוצעה התקיפה בסכין.

9. אשר למיקומם של הנאשמים בתוך המתחם נטען, כי אין למקם את הנאשמים בתחתית המתחם, הן בשל החומרה הקיימת בכך שהם ביצעו את העבירה בעודם מרצים עבודות שירות, כנגד המתלונן אשר עבד יחד עימם במסגרת עבודות השירות, והן בשל החומרה הנעוצה בכך שהם ביצעו את המעשה כשמעל ראשם מרחף עונש מאסר מותנה, אשר אמנם אינו בר הפעלה בהליך זה. הנסיבות היחידות לקולא שמצא ב"כ המאשימה לזכותם של הנאשמים, היו הודאתם בעבירה, וגילם הצעיר. לנוכח האמור, נתבקש לגזור את עונשם של הנאשמים במחצית המתחם, ולהשית עליהם שלוש וחצי שנות מאסר. לצד זאת נתבקש כי יופסקו עבודת השירות בהתאם להוראות סעיף 51 לחוק העונשין,

והזמן שנותר להם יתווסף גם הוא למאסר. בנוסף, נתבקש להשית עליהם מאסר מותנה ופיצוי למתלונן. ב"כ המאשימה ציין, כי המאשימה אינה עומדת על חילוט האופנוע עמו הגיעו הנאשמים למקום ביצוע העבירה כפי שנתבקש בכתב האישום.

10. מנגד, ב"כ הנאשמים טען כי אין להשוות בין עבירות אלימות שנעשו באמצעות סכין, למקרה זה בו מדובר באלימות שבוצעה בלום ברזל. הוא הפנה לפסיקה העוסקת באלימות שבוצעה באמצעות מוט ברזל הדומים יותר לענייננו, ממנה ביקש ללמד כי מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו מתחיל ב-6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד לשלוש שנות מאסר.

11. ב"כ הנאשמים ציין גם כי יש לתת את הדעת על כך שגם המתלונן ריצה באותה תקופה עבודות שירות באותו מקום עבודה יחד עם הנאשמים, וכי הם קבעו להיפגש לאחר העבודה נוכח ויכוח שהיה ביניהם, כשהמתלונן הזמין למקום חבר נוסף שלו, דבר המלמד כי המתלונן תכנן אירוע אלים. ממילא גם אין ממש בטענה כי היו פערי כוחות מספריים לטובת הנאשמים. נטען גם, כי בעוד שנאשם 1 הוא אדם "דקיק", המתלונן הוא "גברתן". כן נטען כי נאשם 1 הכה את המתלונן בידו ולא בראשו, והוא לא נטל חלק במכות שנתן אחיו לנאשם בראשו, מכות שגרמו לנזק העיקרי שנגרם למתלונן. באשר לנאשם 2 נטען, כי לאחר שהמתלונן הפיל את נאשם 1 לקרקע הוא הכה אותו נמרצות באגרופיו, ורק בשלב זה, התערב נאשם 2 באירוע לטובת אחיו שהוכה על ידי המתלונן.

12. אשר למיקומם של הנאשמים בתוך המתחם ציין בא-כוחם, כי הם קיבלו אחריות על המעשים והודו בהם, ועברם הפלילי אינו בגין מעשים ברף חמור, בשים לב לכך שהמאשימה הסכימה באותם תיקים להטלת עונש מאסר בעבודות שירות.

13. הנאשמים ציינו כי לא הייתה להם כוונה לגרום נזק למתלונן. נאשם 1 סיפר כי היה אמור להתחתן, ובעקבות מעצרו נדחתה חתונתו. נאשם 2 הוסיף כי גם הוא מצטער על מעשיו, וכי למד מהטעות שעשה, ולא יעשה זאת שוב.

דין והכרעה

14. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מעבירת האלימות שביצעו הנאשמים הנם שלמות הגוף, כבודו ובטחונו האישי של הפרט, וכן הגנה על שלום הציבור ובטחונו. המחוקק קבע כפל עונש כאשר מדובר בתקיפה שגרמה חבלה חמורה בצוותא בשל פוטנציאל הנזק החמור יותר מעימות אלים תוך יתרון מספרי או שימוש בנשק קר. עמדה זו משקפת את היחס החברתי כלפי פגיעה בערכים אלה. בע"פ 8897/20 סקנדרין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 06.05.21) ציין בית המשפט העליון כדלקמן:

בשורה ארוכה של פסקי דין עמד בית משפט זה על חומרתן הרבה של עבירות אלימות, ובהתאם לכך קיימת מגמת החמרה בענישה בגין עבירות אלו, במטרה להרתיע מפני ביצוען. כך אמרתי בעבר: 'האלימות הגואה במקומותינו אינה גזירת-גורל ולא כורח המציאות יש צורך לשנות את המאזן. במקום שאזרחים ישרים תמימי-דרך יקאו ויקאו, יחששו לביטחונם, יהיו אלה העבריינים האלימים - בכוח ובפועל - שאימת הדין תיפול עליהם, והם יירתעו מפני שימוש בנשק קר וחם לשם חיסול חשבונות בעשיית דין עצמית. שינוי המאזן - הסבת יראת האנשים התמימים לאימת אנשי-המדון - צריך להיעשות גם באכיפה ובענישה קשה (ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל, פ"ד סו(2) 298, 772 (2013)).'

15. נסיבות ביצוע העבירה מלמדות כי מדובר באירוע יחיד, שהתרחש לאחר סכסוך שמהותו לא הובררה. לצד זאת, לא מדובר באירוע שהתפתח באופן ספונטני במהלכו איבד מי מהצדדים את עשתונותיו, כי אם במפגש מתוכנן שמטרתו, כך נראה, הייתה ידועה לצדדים מראש. אכן, ככל שיש לייחס ידיעה אודות התפתחות המפגש לאלים, יש ליחסה לכאורה גם למתלונן. חומרה יתרה מצויה בכלי הנשק בו עשו הנאשמים לצורך התקיפה, שימוש בו הצטיידו מבעוד-מועד. עוצמת המכות בה היכו הנאשמים את זה האחרון הובילו לנזקים גופניים ונפשיים, ואף שאמנם לא הוכח מצבו הרפואי של המתלונן כיום, המעשים בוודאי יותירו את חותמם על המתלונן בעתיד. לבסוף, הפקירו הנאשמים את המתלונן שרוע על המדרכה מחוסר הכרה ומדמם, כשמאוזניו דולף נוזל המוח-השדרתי וגולגולתו שבורה ומרוסקת במספר מקומות. נזקיו של המתלונן קשים וחמורים, והובילו לנזקים עצביים משמעותיים. חמלה אנושית לא נמצאה בנאשמים, שדומה כי כלל לא דאגו לבחון את מהות הנזק שגרמו למתלונן.

16. אשר למדיניות הענישה הנוהגת, הגיש כל אחד מהצדדים פסיקה שדנה בעניינם של נאשמים שהורשעו בעבירות חבלה בנסיבות מחמירות. יחד עם זאת, כלל המקרים אליהם הפנו הן ב"כ המאשימה והן ב"כ הנאשמים שונים מהמקרה דנן, הן בחומרת האלימות, נסיבותיה, גיל הנאשמים, עברם הפלילי ונסיבותיהם האישיות. כאמור, רוב רובה של הפסיקה אליה הפנה ב"כ המאשימה עוסקת באירועים בהם נעשתה החבלה באמצעות סכין, תוך הסתמכות על הטענה כי אין נפקות לכלי באמצעותו נעשה הנזק, אלא אך היקפו קובע את חומרת המקרה. כך, הפנה ב"כ המאשימה למקרים הבאים:

- ת"פ (מחוזי-חי') 15978-12-19 **מדינת ישראל נ' טראבלסי** (פורסם בנבו, 19.11.20). באותו מקרה נידון עניינו של נאשם שדקר את המתלונן באמצעות סכין על רקע קטטה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם שנע בין 2.5 ל-5 שנות מאסר בפועל, ועל הנאשם הושת עונש בן 3.5 שנות מאסר. ערעור על חומרת העונש נדחה.

- ע"פ 935/14 **אוסטרוביץ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 30.11.14). באותו מקרה נידון עניינו של נאשם שדקר בסכין מטבח את המתלונן. בבית המשפט המחוזי נקבע מתחם שנע בין 3.5 ל-5 שנות מאסר ועל הנאשם הושת עונש מאסר של 50 חודשים. ערעור על חומרת העונש נדחה. נקבע כי על אף שמדובר בענישה ברך גבוהה, העונש ראוי בנסיבות העניין.

- ע"פ 4364/15 **עוקבי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 08.11.15). שם, נידון עניינו של נאשם, שתקף בסכין את בן זוגו לשעבר של בת זוגו. כתוצאה מהתקיפה, נגרם למתלונן קרע בכליה ונפגע העורק הכלייתי, מה שהוביל לסכנת חיים של ממש. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין שנתיים לחמש שנות מאסר, ועל הנאשם הושת עונש מאסר בן 30 חודשים. ערעור על גזר הדין נדחה.

- ת"פ (מחוזי-מרכז) 39113-03-14 **מדינת ישראל נ' גלאם** (פורסם בנבו, 14.01.15). שם, נידון עניינו של נאשם שדקר את המתלונן באמצעות סכין בבטנו. למתלונן נגרם דימום בחלל הבטן וחתך בקיבה, והוא נדרש לניתוח בהול. נקבע כי מתחם הענישה נע בין שנתיים לחמש שנות מאסר, ועל הנאשם, שהיה בעל עבר פלילי עשיר, הושת עונש מאסר בן 43 חודשים.

- ת"פ (מחוזי-י-ם) 66148-05-18 **מדינת ישראל נ' חסון** (פורסם בנבו, 1.11.20). שם, נידון עניינו של נאשם שתקף בסכין את המתלונן עקב סכסוך שכנים על רעש. הנאשם נעץ את הסכין באמת ידו של המתלונן, וכתוצאה מכך נגרם לו חתך מאסיבי שהוביל לפגיעה בעצב תחושתני ביד, בגינה לא יכול המתלונן

ליישר את האצבע השלישית שלו. בהמשך, התנגד הנאשם למעצרו ותקף את השוטרים שהגיעו למקום תוך שהוא מאיים עליהם. בית המשפט קבע מתחם שנע בין שנתיים לחמש שנות מאסר ועל הנאשם הושת עונש של 3.5 שנות מאסר בפועל.

· ע"פ 6326/10 **טוויל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.05.11). שם, נידון עניינו של נאשם שדקר את המתלונן בחזהו ובמותניו באמצעות סכין לאחר ויכוח בפיצוציה. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 4 שנות מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן בסך 20,000 ₪, זאת בשים לב לגילו הצעיר של הנאשם והמלצת שירות המבחן שלא באו בהמלצה טיפולית. הערעור על גזר הדין נדחה.

· ע"פ 6384/12 **גינן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 6.05.13). שם, נידון עניינו של נאשם, שוטר מג"ב במקצועו, שדקר באולר את המתלונן, שוטר מג"ב גם הוא, על רקע סכסוך בניהם. כתוצאה מהדקירה נגרם למתלונן קרע בסרעפת, קרע בטחול, ודם חדר לבטנו השמאלית, והוא הובהל לניתוח בהול. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם עונש של 3 שנות מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן בסך 50,000 ₪. ערעור על גזר הדין נדחה.

· ע"פ 759/16 **ג'בארין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.06.16). פסק דין אחרון זה אליו הפנתה המאשימה, הינו הרלוונטי ביותר לעניינו בנסיבות העניין, הן בשים לב לכלי בו נעשתה התקיפה, והן לעובדה כי זו כוונה אל פניו וראשו של המתלונן. בעניין זה נידון עניינו של נאשם שתקף את המתלונן בפניו באמצעות מפתח שוודי. למתלונן נגרם שבר באף וחבלות נוספות, שהובילו לניתוח בהרדמה כללית. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ועד 36 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם הושת עונש בן 18 חודשי מאסר בפועל וערעור על גזר הדין נדחה. מקרה זה קל יותר מעניינו, הן לנוכח הנזקים שנגרמו למתלונן, הן לעוצמת ומשך התקיפה, והן לנסיבות התקיפה, כפי שפורט.

17. על רקע פסק הדין האחרון ניתן לראות, כי יש הבדל ניכר בין אירועים בהם הייתה מעורבת סכין לבין אירועי אלימות בהם נעשתה התקיפה בכלי אחר. ייחודו של סכין וכד' בשל הסכנה הנשקפת ממנו והיותו כלי משחית, בא לידי ביטוי גם בסעיף 186 לחוק העונשין האוסר על החזקת סכין במקום ציבורי.

18. למעשה, כבר התורה הבחינה בין הכלים השונים ששימשו לביצוע המעשה כאבן בוחן לחומרת המעשה. בספר במדבר (פרק לה, פסוקים טז-יח) נאמר: "ואם בכלי ברזל הכהו וימות רוצח הואמות יומת הרוצח; ואם באבן יד אשר ימות בה הכהו וימות רוצח הוא מות יומת הרוצח; או בכלי עץ יד אשר ימות בו הכהו וימות, רוצח הוא מות יומת הרוצח; גואל הדם הוא ימית את הרוצח בפגעו בו הוא ימיתנו..." בעל המדרש (ספרי, במדבר פסיקה קס) הבחין בשינוי שיש בכתוב בין ברזל לכלי עץ או אבן. לגבי אלו האחרונים הוסיף הכתוב את המילים "אשר ימות בה", תוספת שאינה מצוינת ביחס לכלי ברזל. מכאן הוא למד כי: "לא ראי (אינו דומה - א.ס.) אבן כראי העץ ולא ראי העץ כראי אבן ולא ראי זה וזה כראי כלי ברזל כולא ראי ברזל כראי שניהם". לאמור, כלי ברזל, ככלל, פגיעתו רעה, על כן לא היה צורך לציין כי מדובר דווקא בכלי שיש בו כדי להמית.

19. בתלמוד (בבלי, סנהדרין, דף עו עמוד ב), הבחינו בהבדל נוסף בכתוב בין ברזל לכלי עץ או אבן. בעוד שבאלו האחרונים נוספה המילה "יד", לגבי ברזל לא אוזכרה המילה "יד". הבדל זה הביא את האמורא שמואל ללמד: "מפני מה לא נאמרה יד בברזל - שהברזל ממית בכל שהוא. תניא נמי הכי (כך גם שינוי - א.ס.), רבי אומר: גלוי וידוע לפני מי

שאמר והיה העולם שהברזל ממית בכל שהוא, לפיכך לא נתנה תורה בו שיעור. והני מילי דברזיה מיברז (כלומר: דין זה אמור, כאשר דקר אותו בחוד הברזל- א.ס.). מכאן, כי גם בכלי הברזל, ישנה הבחנה בין כלי ברזל חד לכלי ברזל שאינו חד. כלי חד סכנתו גדולה וברורה יותר והוא ממית בכל שהוא.

20. הבחנות אלו נפסקו להלכה ברמב"ם (משנה תורה, הלכות רוצח ושמירת הנפש פרק ג, הלכות א-ד):

המכה את חברו בזדון **באבן או בעץ** והמיתו, **אומדין דבר שהכה בו ומקום שהכה עליו אם ראוי אותו חפץ להמית** באבר זה או אינו ראוי, שנאמר באבן יד אשר ימות בה הכהו או בכלי עץ יד אשר ימות בו הכה עד שיהיה בו כדי להמית, ואינו דומה מכהו על לבו למכהו על ירכו.

כלי ברזל לא נתנה לו תורה שיעור, שנאמר 'ואם בכלי ברזל הכהו וימות רוצח הוא' ואפילו **במחט, והוא שיהיה לו חוד** כמו מחט או שפוד **או סכין** וכיוצא בהן, אבל אם הכהו **בעשת של ברזל** וכיוצא בה **אומדין אותה כדרך שאומדין האבן או העץ**.

21. הנה כי כן, קיימת הבחנה בין כלי ברזל חד, דוגמת סכין, לגביו אין צורך לערוך אומדן אם יש בו כדי להמית אם לאו, לבין כלי ברזל שאינו חד, לגביו יש לערוך אומדן אם יש בו כדי להמית ביחס לאותו אבר שהוכה באמצעותו (ראו גם: ע"פ 6972/09 **אבוטבול נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.02.12)).

22. אכן, כדברי ב"כ המאשימה, חשיבות רבה ולא משנית כלל ועיקר ישנה לשאלה מהו הנזק שנגרם כתוצאה ממעשי הנאשמים, ואין כל ספק כי במקרה זה, מדובר היה במכות חמורות שיכלו בנקל להביא לתוצאות חמורות פי כמה וכמה. אולם אין בכך כדי לאיין את ההבחנה שבין שימוש בסכין לשימוש בלום.

23. אשר לפסיקה אותה הגיש ב"כ הנאשמים, גם היא בחלקה הארי אינה הולמת באופן מלא את עניינינו, אך אפשר שניתן ללמוד ממנה על העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו:

· ת"פ (מחוזי-חי') 69577-11-17 **מדינת ישראל נ' יערי** (פורסם בנבו, 5.11.18). באותו עניין נידון נאשם שהכה במוט את המתלונן לאחר סכסוך בניהם. כתוצאה מהתקיפה נגרמו למתלונן שבירים ביד שמאל, חתך בקרקפת, והמטומה בגב. על הנאשם, לו היה גם עבר פלילי בעבירות סמים ואיומים, נגזרו 6 חודשי מאסר בפועל שרוצו בדרך של עבודות שירות, לצד מאסר על תנאי ופיצוי כספי בסך 10,000 ₪ למתלונן. מעבר לעובדה, כי באותו עניין עמד לימין הנאשם תסקיר מבחן חיובי שלימד על הבעיות הנפשיות הקשות שלו, ועל בקשתו כיומיים לפני ביצוע העבירה לאשפוז פסיכיאטרי סגור נוכח תחושתו כי הוא הופך לתוקפני ועלול לפגוע באחרים, דבר שהביא להקלה בעונשו; מקרה זה פחות חמור מעניינינו גם בשל כך שבמקרה שבפני, היכה נאשם 2 את המתלונן בראשו באגרסיביות, דבר שעלול להוביל לנזקים בלתי-הפיכים, ואף לגרום למוות. לעומת זאת, במקרה הנזכר הוכה המתלונן בפלג גופו התחתון. גם הבחנה זו בעניין האבר בו הוכה קרבן העבירה תופסת מקום במשפט העברי בבחינת חומרת המעשה (שם לעניין עבירת ההמתה), וכלשון הרמב"ם (שם, הלכה א): "...אומדין דבר שהכה בו ומקום שהכה עליו אם ראוי אותו חפץ להמית באבר זה או אינו ראוי... ואינו דומה מכהו על לבו למכהו על ירכו".

· ת"פ (מחוזי-מרכז) 13404-05-16 **מדינת ישראל נ' אשטו** (פורסם בנבו, 7.12.17). באותו עניין, תקף הנאשם בצוותא עם אחרים את המתלונן במכות, אגרופים ואבנים. כשהגיעה משטרה לזירה, ברחו הנאשם וידידיו מהזירה, והותירו את המתלונן מתבוסס בדמו. המתלונן אושפז בבית חולים כשהוא חבול קשות עם

שברים בגולגולת, זעזוע מוח ושברים בעמוד השדרה. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-18 חודשי מאסר. לצד זאת ומאחר והנאשם היה תלמיד תיכון ועל סף בגירות של ממש - בן 18.4 חודשים, ואילו יתר המעורבים באירוע היו מתחת לגיל 18, נקבע כי יש לסטות מהמתחם משיקולי שיקום. קביעה זו הסתמכה גם על עיקרון האחידות בענישה, והעונשים אשר הושתו על יתר הנאשמים בפרשה. לכן, ולמרות שאת העבירה ביצע הנאשם בזמן שהוא נמצא תחת צו של"צ, על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, לצד מאסר על תנאי ופיצוי כספי בסך 3,000 ₪ למתלון.

בת"פ (מחוז-נצ') 19424-11-15 **מדינת ישראל נ' נבואני** (פורסם בנבו, 7.09.17) נידון עניינם של נאשמים קרובי משפחה, שאחד מהם נסחט בידי המתלון שאיים בפרסום תמונותיו של אחד הנאשמים כשהוא במצבים אינטימיים. הנאשמים תקפו את המתלון בחלקי גופו השונים, קשרו אותו על כיסא שהיה במקום, וגילו את ראשו וגבותיו כדי להשפילו ולצלמו. כתוצאה מהתקיפה, נגרמו למתלון פציעות בפניו והמטומות בחלקי גופו. על אחד הנאשמים, שנטל את החלק המרכזי באירוע - והוא הרלוונטי לענייננו, נקבע מתחם הנע בין 6 חודשים מאסר בפועל אשר יכול וירוצו בעבודות שירות, ל-16 חודשי מאסר בפועל. לנוכח הסכם הסולחה בין הצדדים והדרך השיקומית המשמעותית שעבר הנאשם, נקבע עונשו בתחתית המתחם על 6 חודשים שרוצו בעבודות שירות, לצד פיצוי כספי בסך 5,000 ש"ח. גם מקרה זה חמור משמעותית פחות מענייננו, הן לנוכח נזקי התקיפה - אשר ככלל, לא היו נזקים פיזיים של ממש, והן לאור הנסיבות אשר הובילו לתקיפה.

בת"פ (מחוז-י-ם) 15273-10-12 **מדינת ישראל נ' דוד שמעון אבישי** (פורסם בנבו, 12.03.14) נידון עניינו של נאשם שהכה וסחט את המתלון לאחר שזה לא שילם לו חובות ואף נטל ממנו במרמה סכום של 100,000 ₪. לאחר תקופה בה איים הנאשם על המתלון ולקח רכוש בכוח מהדירה בה הוא התגורר, תקף הנאשם את המתלון בסכין, ודקר אותו באמצעותה בידו וירכו. באותו עניין נקבע מתחם שנע בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד לשנתיים, ועל הנאשם הושת עונש מאסר של 7 חודשים בפועל, זאת לנוכח העדר עבר פלילי ותסקיר מבחן חיובי וההליך הטיפולי שהחל.

בע"פ 2127/17 **עלוש נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.02.18) נדחה ערעורו של נאשם, שהושת עליו עונש מאסר בפועל של 10 חודשים, לאחר שהנאשם ודודו היכו את המתלוננים כשהם מצוידים באגרופן ובפטיש עקב סכסוך במקום העבודה. כתוצאה מהאירוע נחבלו המתלוננים בראשם ובגבם, ולאחד מהם נגרם שבר באף. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש נע מ-8 ועד 24 חודשי מאסר בפועל, ומתחם זה זכה לאישורו של בית המשפט העליון. במקרה זה ניתן למצוא דמיון לענייננו למעט התוצאות החמורות יותר במקרה זה.

ת"פ (מחוז-חי') 52734-03-19 **מדינת ישראל נ' גזאלין** (פורסם בנבו, 12.02.20). נידון עניינו של נאשם שהורשע בתקיפה של המתלון בצוותא עם אחרים. הנאשם ושותפיו היכו את המתלון במכות אגרופ ובעיטות. לאחר שנפל המתלון ארצה ובזמן שהאחרים בעטו במתלון, הכה אותו הנאשם בחפצי מתכת שהיו בסביבה. כתוצאה מהתקיפה נגרמו למתלון שברים וחבלות בקרקפת. המתלון טופל במיון ושוחרר לביתו. בגין אישום זה נקבע מתחם ענישה הנע מ-12 ועד 36 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם הושתו 13 חודשי מאסר בפועל בגינו. גם מקרה זה דומה לענייננו.

בע"פ 1333/18 **מדינת ישראל נ' גוהר** (פורסם בנבו, 10.10.18) נידון ערעורה של המדינה כנגד

העונש הקל שהושת על הנאשם. באותו עניין, הכו הנאשם וחבריו את המתלון במוטות עץ ובמגבה של רכב. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם עומד על 24-48 חודשי מאסר בפועל, אך לנוכח גילו הצעיר של הנאשם והחשש מפגיעה בשיקומו, נקבע כי ראוי לחרוג לקולא מהמתחם שנקבע, ועל הנאשם הושת עונש הכולל צו לביצוע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 300 שעות, והוארך מאסר על תנאי בן 8 חודשים שהוטל על הנאשם בתיק אחר. בערעור נקבע כי מדובר בחריגה משמעותית שאינה מוצדקת, ועל הנאשם הושת עונש מאסר בפועל בן 8 חודשים, לצד הפעלת התנאי בגין הרשעתו הקודמת, בסך 8 חודשים נוספים, זאת בשים לב לכך כי אין ערכאת הערעור נוהגת למצות את מלוא חומרת העונש. גם מקרה זה דומה לעניינו, ויש ללמוד ממנו על מתחם העונש ההולם.

· בע"פ 1405/18 **בזק נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.06.18) נדחה ערעורו של נאשם, עליו הושתו שנת מאסר ועונשים נלווים בגין תקיפתו של המתלון בסיוע בניו, לאחר סכסוך בחדר הכושר. כתוצאה מהתקיפה נגרמו למתלון חתכים ושבירים בפניו, בגינם אושפז למשך יממה. הערעור נדחה כאמור, לאחר שנקבע כי העונש שהושת עליו אינו חמור כלל וכלל, לנוכח אחריותו הרבה לאירוע המבחינה אותו מיתר המעורבים בו.

· בת"פ (מחוזי-ים) 69770-11-17 **מדינת ישראל נ' עמירה** (פורסם בנבו, 22.05.19) נידון עניינו של נאשם אשר פגע ברכבו במכוון במתלוננים לאחר סכסוך בניהם. לאחר מכן וכשיצר עמו חוקר משטרה קשר, הסגיר עצמו הנאשם למשטרה. כתוצאה ממעשיו, נגרמו לאחד המתלוננים שבירים מרובים בצלעות ובגפיו, והוא נזקק לטיפול רפואי ממושך. מצב רפואי דומה אך קל במעט נגרם גם למתלון נוסף. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 13 ל-30 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם הושת עונש של 13 חודשי מאסר בפועל.

· בע"פ 9147/17 **חודיפה אבו עביד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.09.18) נידון ערעורו של נאשם עליו הושתו 12 חודשי מאסר בפועל, לאחר אירוע בו הנאשם וחבריו היכו את המתלון ובעטו בראשו. בזמן שהכו חבריו של הנאשם את המתלון, הוציא הנאשם חפץ חד, אמר למתלון כי הוא יעשה לו סימן לכל החיים, ואז דקר את המתלון בפניו באמצעות החפץ החד. הדקירה התגלתה כעמוקה וארוכה, והיא חתכה עצבים, עורק ווריד בפניו של המתלון. מתחם הענישה שנקבע בבית המשפט המחוזי נע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל, אך בערעור נקבע כי לנוכח הירתמותו של הנאשם להליך הטיפול, יש להקל בעונשו ולחרוג מהמתחם שנקבע, כך שיעמוד על 6 חודשים בדרך של עבודות שירות.

· בע"פ 3371/17 **כהן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 3.07.18) נדחה ערעורו של הנאשם, עליו הושתו 9 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. באותו עניין הכה הנאשם את המתלון באמצעות מוט ברזל, בראשו ידיו ויתר חלקי גופו, עקב סכסוך משפחתי. כתוצאה מכך, נגרמו למתלון חתך ושביר בידו השמאלית. ערעורו של הנאשם על חומרת העונש כאמור, נדחה.

· ע"פ 8720/14 **וורקי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.05.15) נידון ערעורו של הנאשם על חומרת העונש שהושת עליו. באותו עניין, מצא הנאשם את המתלון מסתתר בביתו, לאחר שככל הנראה קיים רומן עם אשתו. הנאשם דקר באמצעות סכין שהייתה מונחת במטבח. לאחר מכן היכה הנאשם את אשתו, קילל אותה וסטר לה. כתוצאה ממעשיו, פונה המתלון לחדר מיון שם בוצע בו ניתוח דחוף בשל דם שנמצא בחלל בטנו וקרע באזור המעי הדק. בית המשפט מצא כי יש מקום להפחית מן העונש בן 14 חודשי מאסר בפועל שהושת על הנאשם, לנוכח הליך השיקום המשמעותי שהוא עבר, והעונש הופחת לתקופה בת 8 חודשי

מאסר בפועל.

בת"פ (מחוזי-י) 7989-06-21 **מדינת ישראל נ' אבו עסב** (פורסם בנבו, 14.03.22) נידון עניינם של נאשמים שהשתתפו בקטטה בין משפחות. במספר אירועים, היכו הנאשמים באמצעות אלות וזרקו בקבוקי זכוכית על יתר הנאשמים, כאשר אחד הנאשמים אף השתמש בסכין. נקבע כי מתחם העונש ההולם לאחד הנאשמים עומד על 52-22 חודשי מאסר בפועל, ועל 28-14 חודשי מאסר בפועל לנאשם אחר, אשר מעורבותו באירוע הייתה רק משלב מאוחר יותר. בסופו של דבר, הושתו על הנאשמים עונשי מאסר של 26-18 חודשים.

בת"פ (מחוזי-ב"ש) 48765-11-16 **מדינת ישראל נ' סיום טספלים** (פורסם בנבו, 10.01.18) הורשע הנאשם לאחר ריב עם המתלונן במקום עבודתם. לאחר שהכה המתלונן את הנאשם באגרופ, הכה הנאשם את המתלונן עם אזמל בפניו. כתוצאה מכך, נגרמו למתלונן שברים מרובים בעצמות הפנים וארובת העין, והוא נזקק לניתוח חירום. נקבע כי מתחם הענישה נע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, ועל הנאשם הושת עונש מאסר בפועל בן 9 חודשים, לצד מאסר על תנאי ופיצוי בסך 2,500 ₪ למתלונן.

בת"פ (מחוזי-י) 4198-05-19 **מדינת ישראל נ' גולא** (פורסם בנבו, 25.10.20) הורשע נאשם שהכה את המתלונן בעודם שתויים, באמצעות בקבוק בירה מזכוכית. הבקבוק התנפץ, וכתוצאה מהמכה נגרמו למתלונן חתך במצח ובעין השמאלית. ראייתו נפגעה, והוא נזקק לניתוח וטיפול רפואי ממושך. נקבע כי מתחם הענישה נע בין 9 ל-30 חודשי מאסר בפועל, שרק בנסיבות חריגות יוכלו להיות מרוצים בעבודות שירות. על הנאשם הושת עונש בין 9 חודשי מאסר שירות שירות, זאת לנוכח תקופת המעצר הממושכת של הנאשם, למעלה משנה, עד לתום ההליך, לצד פיצוי כספי למתלונן בסך 30,000 ₪.

24. בשים לב למנעד הרחב שעולה מהפסיקה, תוך בחינת הנסיבות הרלוונטיות למקרה זה, ביניהם כאמור התכנון המוקדם, ההצטיידות בלום, הביצוע בצוותא, הנזק שנגרם מביצוע העבירה וזה שיכול היה להיגרם ונמנע אך בדרך נס, בפרט נוכח הותרת המתלונן מדמם ומחוסר הכרה, אני סבור כי מתחם הענישה ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע מ-20 ועד 40 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.

25. נתתי דעתי לטענות הסיגור, אך איני סבור כי יש מקום להבחין בין הנאשמים. אכן, מדובר באירוע מתפתח, שתחילתו בתקיפה שביצע נאשם 1 באמצעות הלום בידו של המתלונן, המשכו בהתגוננותו של המתלונן בהכאת נאשם 1, והמשכו בהיחלצותו של נאשם 2 לסייע לנאשם 1 בתקיפה קשה חמורה ואכזרית של המתלונן. ברם, לא מדובר באירוע בלתי צפוי. אין צורך לומר כי אין יסוד לטענה כי נאשם 2 הצטרף אך כדי להגן על אחיו מתגובת המתלונן כלפיו, גם אם לא היה בטענה זו כדי לסתור את הודאת הנאשמים. הנאשמים כאמור הורשעו בביצוע בצוותא. הם הגיעו יחדיו מתוך ידיעה לאן הדברים עלולים להגיע. כך הוא מטבעם של דברים באירועים חמורים מעין אלו. אחד מהם פתח באלימות קשה, והשני השלים את המעשה באלימות קשה עוד יותר. שניהם נמלטו מהמקום יחדיו מותירים את המתלונן חסר ישע לגורלו.

26. הנאשמים הם אחים בני 26 (נאשם 1) ו-22 (נאשם 2). מגילונות עברם הפלילי עולה, כי לחובתם הרשעה בעבירות מין במשפחה, בגין מעשים שביצעו. את העבירה הנוכחית ביצעו, בשעה שהם מרצים את עונש המאסר בעבודות השירות שהושת עליהם בשל אותה עבירה. לזכותם יש לזקוף את הודאתם והבעת החרטה. בנסיבות אלו, יש

לגזור את עונשם של הנאשמים במחצית המתחם.

27. עונש המאסר על תנאי שהוטל עליהם בהליך קודם (ביום 11.04.21 בתפ"ח 51568-09-19) יופעל בהתאם לגזר הדין במקרה של ביצוע עבירת מין מסוג פשע. העבירה בה הורשעו אינה כזו, ועל כן כפי שהיה מוסכם, אין מקום להפעלת התנאי.

28. לצד זאת, בהתאם להוראת סעיף 51(א)(1) לחוק העונשין, הנאשמים ישאו בעונש שמוטל עליהם בהליך זה במצטבר ליתרת עונש המאסר שהם מרצים כיום בגין העבירות שביצעו במסגרת תפ"ח 51568-09-19 לאחר שהופסק ביצוע עבודות השירות.

29. סופו של יום אפוא, אני משית על הנאשמים את העונשים הבאים:

א. 30 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרם מיום 9.01.22 ועד ליום 10.03.22.

עונש המאסר ירוצה במצטבר ולאחר השלמת יתרת עונש המאסר שהנאשמים מרצים בגין הרשעתם בתפ"ח 51568-09-19, יתרת עונשו של נאשם 1 היא 178 ימים אותם הוא מרצה החל מיום 10.03.22, ויתרת עונשו של נאשם 2 היא 122 ימים אותם הוא מרצה מיום 10.03.22.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים, אותו לא ירוצו הנאשמים אלא אם יעברו עבירת אלימות כלשהי במהלך שלוש שנים מיום שחרורם ממאסר.

ג. כל אחד מהנאשמים יפצה את המתלונן בסך של ₪12,500. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד ליום 1.01.23.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ז' תמוז תשפ"ב, 06 יולי 2022, במעמד המתייצבים.